

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Évesz évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Karácsony.

Ma ünnepli a keresztény világ az 1896-ik évfordulóját azon napnak, melyen megszületett ama nagy istenember, ki megalkotta a szeretet vallását, melyen felépült a humánusan gondolkodó keresztény társadalom. Mindaz, a mi nagy, szent s abszolút igaz, az egyszersmind örökké tartó, elévülhetetlen is, az diadalmasan küzd az enyészettel és soha el nem pusztulhat, mert az örök igazságok örök életet élnek. A szeretet vallásának ama csodálatra méltó alaptétele: „szeresd embertársadat, mint önmagadat” nem maradhatott egy néhány hitbuzgó ember hitelve, hanem évszázadokon át mint fényes meteor járta be az egész világot s hová fénye elhatott, keresztény embereket teremtett s egészen új társadalmakat alkotott. Az örök fagy kietlen hazájában ép úgy, mint a délszak örök-szép tájain az isteni kijelentés utat tört magának s a keresztény vallás nyomán mindenütt szelidebb erkölcsök fakadtak. E földgömb azon vidékeire, hová az emberi kultúra behatolásának sokáig áthághatlan természeti akadályok állták útját, lassanként a keresztény vallás igazságai utat törnek maguknak s a vallás hős bajnokai viszik előre mindenütt a civilizáció zászlóját s ők nyitják meg az eddig ismeretlen tartományokat az európai kul-

turának. Igen, mert minden vallások között a keresztény vallás magasztos igazságai felelnek meg legjobban az emberi szívnek s csak elvei tudnak igazi lankadhatlan hívőket teremteni.

A keresztény társadalom a legfényesebb, de egyszersmind legbensőségtebb ünnep a megváltó születésének napja. Az a magasztos elv: „szeresd embertársadat, mint önmagadat,” ezen nagy ünnepen nyer az emberek között igazán szép kifejezést. Az a folytonos ádáz küzdelem, melyet az ember önérdékeiért folytat, e napra szünetet tart, a politikai élet hullámai lecsendesülnek s az emberi szenvedélyek elülnek s a lelkeket gyöngédebb érzelmek töltik el. Mindazok, a kik szeretik egymást, a család, a jó barátok összegyülekezve, vidáman s csendes örömek között ülik meg a kereszténység e szép ünnepét. Igazán megindító kép ilyenkor a család, midőn kigyulnak a karácsonyfa lángjai, melyeknek kicsinyke fénye derűt és meleget áraszt maga körül s csendes örömet kelt a szívekben. A gyermekek öröme: a szülők boldogsága s az is boldog, ki a boldogságot adja és az is, kinek adja. A családi tűzhely körül a szeretet és öröm út tanyát s minden szív áhitattal fordul a kicsi Jézuska felé, ki ezt a sok boldogságot adta.

A keresztény vallás isteni megalkotójának születés napját igazi szeretettel

üli meg a kereszténység s e napon mindenki leküzdve gonosz indulatait, jobbra lesz s bizonyos ábitat foglalja el a szívet s vallásos kegyelettel áldoz ama nagy istenember emlékének, ki emberbaráti szeretetet hirdetve és tanítva, alapját vetette meg a mai humanus társadalomnak s megtanított hazát és családot alkotni.

O.

Politikai hírek.

Az utolsó tisztújítás.

A tisztújítási mozgalom harezi lármájából kihallatszott a nógrádi küzdelem zaja, a mely egy interpelláció révén behatolt a képviselőház ülésébe is. A mai alispánválasztás megmutatta, hogy a nemzeti párt erőlködése és lármája nagyobb volt mint ereje, mert jelöltje, Seitovszky János, a volt alispán, negyvenköt szavazattal elbukott a szabadelvűek által támogatott Török Zoltánnal szemben.

A krétai zavar.

A krétaiak elhatározták, hogy lehetőleg mielőbb fegyvereket szereznek és Krétába mennek, hogy az ottani küzdelmekben részt vegyenek. Dacára annak, hogy több ízben kérték a görög kormány támogatását, ez mindannyiszor visszautasította őket, sőt azt sem engedte meg, hogy a ministeriumokban gyűjtőíveket körözzenek a krétai forradalom segélyezésére. A görög lapok e miatt hevesen megtámadták a kormányt és maguk kezdtek gyűjtést a krétaiak érdekében, de 6 nap alatt alig 2000 frankot tudtak összegyűjteni. Az önkéntesek elhatározták, hogy kisebb csoportokban mennek át Krétába, nehogy a határon a török hatóságok figyelmét magukra vonják.

TÁRCZA.

A próba.

Irtá: D. J.

Személyek:

Béla.
Irma.
Nagynéni.

I. jelenet.

Irma: S ön csakugyan igazán szeret engem?

Béla: Szeretem teljes lelkemből!

Irma: S tudja maga, hogy mi az az igazi, önfeláldozó szerelem?

Béla: Tudom. Az az érzelem, mely eltölti egész szívemet; mely csak önben és ön által él.

Irma: Hjah, az még kevés. Az igaz szerelem lehet szép és eszményes, de lehet bűnös és ocsmány is.

Béla: Nem értem.

Irma: Megmondom. Képzelje, hogy a nő, kit szeretünk, nem az, kinek gondoljuk, hanem egy becsstelen, bűnös lény, ki megbolygató bűntettet követett el s ha a szép külső aljas lelket takar s ha, a ki őt szereti, annak is bűnösnek kell lennie, el kell hagynia a becsület útját, mert csak úgy egyesülhet vele, ha bűntársa lesz. S ha a férfi akkor is tudja szeretni őt s a bűnbe utána tud menni, ez az igazi szerelem. Képes volna-e maga erre?

Béla (mosolyogva): Szavai csunyak, de szemem angyalszelidek s én szemeimnek hiszek.

Irma: Ez nem felelet kérdésemre. Tegye szívére kezét s mondja meg, hogy tudna-e engem akkor is szeretni, ha bűnt követnék el?

Béla: Maga csuf játékot üz velem!

Irma: Semmi kitérés. Nyílt, őszinte feleletet kérek.

Béla: Nos hát felelek. Kijelentem önnek, hogy bármilyen legyen maga, bármit cselekedett, én ép oly hévvel fogom szeretni, mint most. Ön rossz és bűnös nem lehet, ez az én hitem és meggyőződés.

Irma: Köszönöm a nyilatkozatot. Hátha vajamikor hasznát vehetem.

Béla: És most sem kapok egy biztató szót?

Irma: Majd később s talán rövidebb idő alatt, mint hinné!

II. jelenet.

Béla saját lakásán pamlagon hever s lapot olvas. Az ajtó sebesen felnyílik s Irma lép be lihegve a fáradtságtól.

Béla (felugorva a pamlagról): Az isen szerelméért Irma, ön hogy jön ide?

Irma: A bűn, az iszonyu bűn... Megtettem, de nem sajnálom. Másodszor is úgy tenném.

Béla: Az égre kérem, beszéljen, mit tett maga, miféle bűnről beszél?

Irma: Nagy bűnt követtem el, Béla. Loptam. Sok, sok pénzt loptam.

Béla: Az lehetetlen, ön tréfál.

Irma: Eh, tréfa az, ha az ember komolyan meglopja nagynénjét. Különb ez csak egy kis igazságszolgáltatás. A néni összegyűjtötte minden pénzét s el akarta ma küldeni unokaöccsének, ki kártyaadósságok miatt föbe akarja magát löni s én megelőztem a dolgot. A drága öcsre nézve úgy is mindegy, ha két hónappal előbb lövi meg magát, ő úgy is csak hamar ott lenne, a hol most van, de nálam ez életkérdés.

Béla: Nagy ég, miket beszél ön itt összevissza?

Irma: Mind szóról-szóra igaz. Hallgasson ide Béla. Én szegény vagyok, nincs semmim, de kényelemhez, fényhez szoktam. Nekem tehát pénzre van szükségem. Csak nem nézhettem tétlenül, hogy a néni utolsó krajczárját is öcsésére pazarolja. Elvettem tehát, a mihez jogos igényem van, hisz' a néni nekem is nagynénjem s így örökösöm vagyok. A néni most beteg, nem keresi a pénzt s ha később megtudja is, megbocsát, mert nagyon szeret.

Béla: Irma, beszéljen komolyan. Képes volt ön oly ocsmány bűn elkövetésére?

Irma: Igenis képes voltam s legkevésbé sem bánom, a mit tettem. De most nem bűnbánó nyilatkozatokra van szükség, hanem tenni kell. És a pénz, Béla, lopott pénz, de a mi pénzünk s a mi közös jóllétünk s jövőnkét biztosítja. Itt hagyom örízze meg. (Pénzt ad át.)

Béla (hídegen): Bocssáson meg, de orgazda nem leszek.

Az angol-amerikai viszály.

Alig bontakozott ki valahogyan Anglia az örömeny kérdésből, a melybe a keletázsiai zavarokba helyezett nagy reménykedése belevonta, máris újabb konfliktusa van, s ezuttal Amerikával, mely azonban korántsem olyan komoly jellegű, a mint azt a szenációkat igen gyorsan megnövesztő napi sajtó Európa elő tárja.

Az egész konfliktusnak, melyhez hasonló különben minden évben előadja magát a legbékésebb egyetértésben élő államok között is, nem lett volna olyan nagy zaja, ha Cleveland elnök a washingtoni kongressushoz intézett üzenetében olyan fenyegetően harezias hangot nem használt.

Azokban, mint minden politikai eseményt, ugy ezt is le kell szállítanunk a távirati irodák által nekik tulajdonított fontos poszezióról a való értékre. Cleveland elnök nyilatkozata tulajdonképpen nem a külföldnek szolt, hanem Északamerikának szolt, mely elnök-választás előtt áll, s Cleveland igen helyesen azt gondolja, hogy a yankook az új választásnál méltányolni fogják ezt a harezias hazafiságot.

Keleti kérdés.

Mustapha-Remzi basa, ki a zeituni felkelők elleni operációk vezetésével meg van bízva, a hadügyminiszter a következő táviratot intézte: A notabilitások, kik a marasi felkelőkhöz küldettek volt, megjelentek nálam s kijelentették, hogy a felkelők a legvégsőig fognak ellentállást kifejteni és hogy a múlt vasárnap Zeitunban megölték az összes katonai foglyokat az ezredes, hadsegéde és a kaimakam kivételével. Ali bey ozredes, ki a Mukhad helységben, Zeituntól egy órányira egyesített felkelőket visszaverte, s emközt foglalt állást azzal a ponttal, melyet csapataink Zeitun előtt elfoglaltak. Zeitun városát holnap minden oldalról körül fogjuk zárolni. A távirat aztán felsorolja a felkelőknek már ismertetett kegyetlenkedéseit a muszlim lakossággal és a következőkkel végződik. Az a tény, hogy a lázadók a kegyetlenségek elkövetésén kívül az összes katonai foglyokat felkötözték, hogy a tanácsok, melyeket különböző közbenjárók útján adtak nekik, eredménytelenek maradtak; bizonyítéka, hogy a felkelők lázadásuk mellett a legvégsőig akarnek küzdeni.

Közgazdasági állapotaink.

IV.

Az ipari segéd munkások helyzete sokkal kedvezőbb mint az önálló iparosoké. Ők nem hordoznak annyi terhet, mint az önálló családos iparosok, miért ezeknek a részéről kevesebb panasz hallható. Az iparos munkások vasárnapi képzésére alakult bizottság gondoskodik a kamara székhelyén az ipari munkások oktatásáról és szórakoztatásáról, hogy

ez által a kocsmaázástól s a lábra kapott társadalmi tévtakok kultiválásától visszatartassanak. A munkás betegséglézés ügyéről kedvezően nyilatkozhatunk. A betegséglézés pénztárak a kamara kerületében, a tárgyaló évben mind megalakultak és így négy kerületi és egy egyleti pénztár folytatta üdvös működését.

Az iparos és kereskedő tanonezképzés hovatovább szűkebb határok közé szorul, mivel a folyton sulyosbódó terhek és az ipari készítmények értékesítésének kiányai miatt az egyes mesterek már nem is igen vesznek föl tanonezokat, miért kellő számú növendék nem lévén, az önálló iparosok száma folyton apadóban van s némely iparágak teljesen a megsemmisülés előtt állanak. Azon mesterek részéről pedig, a kik vesznek is föl tanonezokat, majdnem állandó a panasz, hogy az iparos pályákra már csak a nép legalsóbb rétegéből, mondhatni, minden előképzettség nélkül lépnek egyesek, a kik közül csak vajmi ritkán válik ki egy-egy, a haladott kor igényeihez képest kiképezhető iparos.

Ép ez, t. i. hiányos előképzettség a nagy akadály a tanonezoktatásnak is, mert a tanoneziskolába járók legnagyobb része alig hogy épen írni és olvasni tud. Miként annak előző évi jelentésében kifejezést adott, ugy ezuttal is hangoztatni kívánja a kamara ama véleményét, hogy a szekelyföldön az iparos tanonezképzés és oktatás csak ugy fog sikerre vezetni, ha ennek ügyét maga az állam veszi a kezébe és azok képzéséről műhelybeli oktatással gondoskodik egyrészt, másrészt pedig törvény által szabályozva leendő, hogy iparos tanonezokká csak olyanok vétethessenek fel, akik legalább is a népiskola négy osztályának sikeres elvégzését bizonyítványával képesek igazolni; valamint, hogy csak azok a tanonezok szabadíthatók föl segédeké, a kik viszont az ipariskolának legalább két osztályáról kielégítő bizonyítványt bírnak. Teljes meggyőződése a kamarának, hogy ez volna a legjobb mód, a mely által a szekely kézmű-ipar fenttartható és fejleszthető lenne.

Mindamellett az ipari és kereskedelmi szakoktatás terén a tárgyaló évben némi haladás is észlelhető, a mennyiben a korábbi években alapított s az 1893. évi jelentésünkben felsorolt iskolák mellé, az ipari szakoktatás céljára két új iskola keletkezett, nevezetesen: a marosvásárhelyi ev. ref. egyház által fenntartott polgári leányiskolával kapcsolatos női ipariskola és egy magán jellegű szövötműhely; maga a kamara pedig a kereskedő segédek szellemi fejlesztésére létesítette a marosvásárhelyi kereskedelmi szaktanfolyamot. Örömmel és hálával emeljük itt ki, hogy a nagyméltósági kereskedelmiügyi miniszter ur ezen új intézkedésekre is kiterjeszteni kegyeskedett gondoskodó figyelmét és az ev. ref. női ipariskolát 400 ft, az Ávéd K. és Papp M. magán szövötműhelyét pedig 200 ft évi segélyben részesítette, jelöl a szekely-ipar föllendítése iránti atyai gondoskodásának.

Irma: Hát az ígérete?! Hanem e felett most ne vitalkozzunk. Ön tudja, hogy mit tettem s ha még ezután is szeret, három nap múlva eljön hozzám. Ha nem szeret, visszaküldi postán a pénzt nekem. És most isten önnel! (Elmegy.)

III. jelenet.

(Irma: Izgatottan sétál szobájában. Gyakran tekint az órára. Kopognak. Béla belép. Arca sápadt.)

Irma: Csak hogy itt van valahára. Rég várom. És a pénz?

Béla: Itt van nálam. Megőriztem, bűntársam lettem. Kíván-e még tölem valamit?

Irma: Oh igen. Kívánom, hogy üljön mellém ide a pamlagra s ismétlje azokat a lánogló szerelmi vallomásokat, miket egykor tett. Megengedem, hogy megszorítsa, megcsókolja kezeit forró, hosszasan, sokszor s beszéljen a maga édes, zengzetes hangján, a mi jövendő boldogságunkról.

Béla (sohajt): Oh, Irma, mivé tett ön engemet?

Irma: Eh, minek e sopánkodás. A pénzre nincs felírva, hogy honnan s miként származott. A fődolog, hogy van. De kérem, ne beszéljünk többé erről. Hát mondja csak Béla, szeret-e még most is

engem? Itt van, ez azt bizonyítja, hogy igen, de én akarom, hogy mondja is ezt.

Béla: Irma, az égre kérem, adjuk vissza azt a bűnös pénzt. Ezen áldás sem lehet. Ne kényszerítsen, hogy saját magamat megutáljam.

Irma: Ön valóban unalmas kezd lenni erkölcsi skrupulusaival. A felelősséget magamra vállalom azért, a mit tettem. A pénz vissza nem adom soha. Engem legkevésbé sem bánt a lelkiismeret. És most szót sem többet erről. Szükségesnek tartja, hogy ismétljem kérésemet, miszerint beszéljen jövő boldogságunkról?

Béla (komoran): Legyen tehát ugy, a mint ön akarja! Én bűntársam vagyok, de azért szeretem, imádom most is önt s kérem, hogy legyen felelősségem!

Nagynéni (belép): Nos, Béla, elhelyezte az Irma pénzét?

Béla (rémülve): Miféle pénzt?

Nagynéni: Nos hát, az Irma örökségét, mi szegény apja után maradt s ezelőtt három nappal fizettek ki.

Béla (nagy zavarral): Tehát az a pénz?...

Irma (nevetve): Az enyém. S te is az enyém vagy! Szeretlek, szeretlek, nagyon szeretlek!

A kereskedelmi szaktanfolyam fenntartásáról részben maga a kamara gondoskodott, de más oldalról, kivált a marosvásárhelyi pénzügyeztetek és más érdekelt társadalmi tényezők is nyújtottak fenntartáshoz elismerésre méltó támogatást, melyért a kamara ezuttal is elismerését és köszönetét nyilvánítja.

Be kell látnunk azonban, hogy ezen tanfolyammal koránt sincs elég téve a székelység azon igényének, a mely a kereskedelmi szakképzéshez fűződik. És ennek annyival inkább hangot adni kíván a kamara, mert a szekelyföld kereskedelmi érdekei eddig mondhatni, semmi gondozásban nem részesültek és ezen ismert kereskedelmi hajlammal bíró népek egyáltalán hiányzik az alkalom arra, hogy fiait ezen hajlamának annyira megfelelő gyakorlati pályára képezthetné. Épen erre való tekintettel sűrűn hangoztatják az iránti óhajtasukat, hogy Marosvásárhelyt, mint a mely a székelység legfőbb kereskedelmi pontját képezi, állami felsőbb kereskedelmi iskola létesíttetné, a mit maga a kamara is annyival kívánatosabbnak tart, mert a mig pl. a brassói kamara területén Brassóban és Fogarason, tehát két kereskedelmi iskola is létezik, valamint a kolozsvári kamara székhelyén is van ilyen szakintézet, addig a szekelyföld egyetlen ilyen intézménye sem rendelkezik, a mi az itteni kereskedelmi érdekeknek nagy sérelmét képezi. Bátorodik azért a kamara ezen ügyet a nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter ur magas figyelmébe ajánlani és kérni, hogy ez irányban is kegyes gondoskodását kiterjeszteni méltóztassék.

CSARNOK.

Jámbor Están egyházi levelei a szerkesztőhez.

— 95 —

Téus Szerkesztő Ur!

Örvendenék, ha ezen nihány sorajim friss, jó egösségben tanálnák. Münk, hál' istennek egösségek vagyunk, csak engem ráz a hideg, mihez hasonlót kívánunk az téus szerkesztő urnak es. Minekutánna pedéglen elkövetkedzett az szent karácsonyi innapok nagy hete, áhitatos szívvvel készülnök reája s kántor komámval — mint jámbor keresztőnyekhez dukál — díozgatunk s közbe-közbe csak a 28 krosból veszünk be valami esokéjséget s asztot is csupán azét, met mivelhogy minden igazhitű keresztýén katelikus egyének muszáj karácsony szentvedeén némiképpen magát egy küsnyég sanyorgatni. Én asztot hiszem, hogy az jó isten kedvesen veszi mindenkitől, az ki a Móriéz 28 krosából fogyaszt, mivelhogy az igen komisz ital s voltaképpen nem bor, hanem bor viz, mivelhogy benne bor és viz vagon. Ha az régi szentek tudták vóna, hogy az régi Móriéz zsidók ojan fertelmes italost tartanak, bizonyoson nem korbácsval verték vóna az testýiket, hogy idvözüljenek, hanem itták vóna az zsidó borát. A mint kántor komámval, vallásos érzésekvel készülnék az szent karácsonyi innapokra, így szölék Móriézhoz: „Mijen szerenesetlen ember vagy, hogy neked még Krisztusod sincs, hát hogy kívánhatod, hogy haláloed után valami legyen belőled.” Erre Móriéz zsidó elvigyorintotta magát s az zsebire ütve aszondá, hogy neki vagon Krisztusa jó. bövön. S hol az vagon vagon, ott minden vagon. — Mán Móriéz — mondám neki s áhitatos érzületel szájbja vágtam — te mégis erőst istentelen ember vagy. Még zsidótól es sok, a mit te beszélsz s bizony mondom te neked, hogy ha még egy koresoma vóna az faluban — mindnyá antiszemita lennénk. Persze, hogy az embernek muszáj az testýi intorteneziója szentpontjából az lelki meggyőződésit elhallgattatni, met akármijen jó keresztýén legyen valaki, innya ojkor-ojkor mégis csak muszáj.

Egyőbaránt a mi vallásos elmélkedésünköt egyőb nem igen zavarta meg s mü kántor komámval igen kellemetes érzésekkel fuvogattuk: Itt vagon az szent karácsony. Meghizunk majd az kalácson.

Az téus szerkesztő urnak a bekövetkezendő szent innapokra jó egösséget s testi-lelki áldást

Deczember 25.

s az olvasóknak mint közönségesen meglepetést kívánva, maradtam

Kárbahágó, 1895. decz. 24.

tisztelettel és becsülettel
Jambor Están
egyházi és harang-készítő.

Nemzeti bankett.

A „Kézdivásárhelyi takarékpénztár” kulturmissziója egy tetemes részének befejezése alkalmával egy jól sikerült bankettben konsztrálódott ünnepet ült e hó 22-én, saját „Nemzeti szálló”-jának díszes éttermében. Ott láttuk városunk notabilitásait, kis- és nagyiparosait s a kereskedő osztály totumfajkait szép egyetértésben ünnepelni egy virágzó társulat örömműnén. A jelen voltak névsorát térszűke miatt nem közölhetem, mert a teritékek száma kevés volt innen a száz-as numeruson, de a kik ott voltak, egyes szónokok szerint, mindnyájan azok sorába tartoztak, kik a jóért, nemesért és szépért lelkesülni tudnak s városunk felvirágzását és haladását nemes szívükön hordják. Én nem akarom az illető szónokok illúzióját rontani, de annyit mégis megjegyzek, hogy bizony lehetek ott olyanok is, kik a jót csakis a bőrös husban és a szépet az ötvenesek halványkék cifzerblattjaiban ismerik! A város felvirágzását és haladását is bizonyosan azon jóért, nemesért és szépért lelkesülő nagykeblű népboldogító polgárok segítik leginkább elő, kiktől már oly gyakran hallottuk a gőzfűdőt, a közegészségügy haladásának ezen tavaszi feeskéjét s igazán nagy horderejű tényezőjét, tőlük kitelhető és hozzájuk méltó módon becsmelni és népszerűsége rontani! A takarékpénztári épület, mely városunknak igazán díszre fog maradni, az elegáns berendezett szálló és gőzfűdő létesítése egyedül az igazgatóság érdeme, valamint az is, hogy a szépet a hasznossal egyesíteni tudta s ezért legyen is megjutalmazva a nagy közönség osztatlan elismerésével, de a legmeghatóbb dicsőhymuszok elhangzása után is megmaradt bennük az a tudat, hogy bizony sokan vannak e város nemes keblű fia között olyanok, kik a „jóért, nemesért és szépért lelkesülni tudó” hangzatos jelzőt vindikálják maguknak, büzhödtek vityillókban laknak, fokra rakott tal-laraikban gyönyörködnek, a helyett, hogy egy-egy modern épület emelésével e város klasszikus stíljét barátságosabbá tennék s a közegészségügynek stabilisabb talajt biztosítanának! Pedig e téren igazán ugy haladunk, mint a mesebeli iskolásfiú, ki minden lépésével két lépést haladt hátra felé a sikos talajon.

Különben a bankett, mely csak annyiban különbözött a szokásos bankettekétől, hogy minden tál ételle izletes és kifogástalan volt (Gotzmanné asz-szony dicséretére) a legvidámabb hangulatban folyt le. Tösztek voltak minden fajtából s osztályozhattuk azokat úgy, mint egy híres karmester a vicezeket, a ki szerint van elegáns vicez (hg. Lobkovicz), komisz vicez (Horovicz) és jó vicez (sligovicz). Hallatuk éltetni sokszor a takarékpénztár igazgatóságát, az építető bizottságot, az építésnél közreműködött, itt és egyebütt játszott tekintélyeket, a megjelent közönséget, a legnagyobb részben távol volt városi tanácsot, a törvényszék kedves és érdemes elnökét, városunk nagytekintélyű országos képviselőjét és főszolgabíráját s egy igen elmés tösziben a takarékpénztári épület emelésére nagyban befolyó adósok nagy tömegét, stb. A jelen volt nagy közönség minden egyes szellemes és szellemtelen tösztot a maga abszolút érdeme szerint figyelmesen és figyelmetlenül hallgatott végig s mindenik után felhangzott a bankett végeig erőjében folyton hatványozott „éljen” s Szőke Pista helyi érdekű és chinai „tusch”-a.

Látó.

Irodalom.

— A legszebb toll. A magyar művelt közönség soraiban rég eldöntött kérdés, hogy a magyar publicistikában ez időszerint a legszebb tolla Bartha Miklósnak van. Senki sem bírja utólni az ő ragyogó fantáziáját, színgazság hasonlatait és azt

az erőt és méltóságot, a mit az ő cikkeiben feltalálhatunk. Büszke is reá a „Magyarország”, a melynek Bartha Miklós megalakulása óta legelső munkatársa. De a „Magyarország” egyébként is ambícióját helyezi benne, hogy a mai kor publicistájának legkiválóbb erőt gyűjtse maga köré. Ott vannak a többek közt. Pázmány Dénes a legszellemesebb európai eszevő, Mudrony Soma a jeles közgazdasági író, Edvi Illés Károly a jogi szakirodalom jellese és kívülök még közölünk sok más kitűnősége. Szépirodalmi téren a két Vértessy, Gyula és Arnold, Tolnay Lajos, Pósa Lajos, Bede Jób, Zsoldos László, Zempléni P. Gyula, Ibray Aladár és a többiek közt. Móra István a legutóbb rendkívül feltűnést keltett fiatal költő és író; a női írók közül: Szabóné Illési Piroška, Székely Ilona, Gömbösné Galamb Margit. Az esztetika terén Dr. Prém József, ifj. Reményi Ede s kívülök a belmunkatársak egész sora, a kik Holldó Lajos f. szerkesztő, és Inezedy László h. szerkesztő vezetésével alatt gondoskodnak arról, hogy a „Magyarország” naponként a legváltozatosabb és leggazdagabb tartalommal jelenjék meg. Gazdag tartalmán kívül még az az előnye is megvan, hogy a „Magyarország” korábban van készen, mint a többi lap és az éjjeli vonatokkal már lappeldá-nyainak ezrei elszállítatnak az ország minden részébe. Ugy, hogy reggel a „Magyarország” már az olvasó kezeiben van s így, a ki a „Magyarországot” olvassa, fél nappal, sok helyen egész nappal előbb értesül az ország és a külföld összes eseményeiről, az országgyűlési tárgyalásokról, törzsei zárlatokról stb. stb. Ez biztosítja a Magyarország számára a művelt közönség osztatlan elismerését és támogatását. A lap kiadóhivatala ingyen küld egy hétig mutatvány-számokat; az erre vonatkozó kívánság a „Magyarország” kiadóhivatalához (Budapest, Sándor u. 2) intézendő, ide küldendő be az előfizetési pénzek is. (Egy óra: 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt, egész évre: 14 frt.)

— Az ezredéves kiállítás látnivalói és a „Budapest”. Az ezredéves kiállítás tömördek lát-nivalóival tudvalevőleg májusban nyílik meg. A „Budapest” című képes politikai napilap, mint hall-juk, máris gondoskodott róla, hogy az orsz. kiállítás minden fontosabb mozzanatát megörökítse. A mil-leniumi év folyamán a köpeknek egész sorozatát fogja hozni, ugy, hogy a „Budapest” előfizetői az orsz. kiállítást elejétől végig, mint valami panorámában átszemlélhetik. A „Budapest”-et tehát — mely egyik legrégebbi (XX-ik évfolyam) és legelterjedtebb lapja az országnak — nemcsak ezen gondoskodása miatt, de egyébként is jó lélekkel ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. A ki független irányu, fűrgő és olvasó poli-tikai napilapot akar olvasni: az bátran fizethet elő a „Budapest”-re. Előfizetési ára negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt. Mutató-számokat bárkinek szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala: Budapest, IV., sarkantyusutca 3. sz.

— Ujabb tíz kötet Jókai. Közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt, tehát éppen kapóra jelent ma meg Jókai Mór összes műveinek jubiláris és nemzeti kiadásából a negyedik sorozat. Magyaror-szág legnagyobb előírja szerepel tíz vaskos kötet-tel a karácsonyi könyvpiacon, mondanunk sem kell, hogy ez a mi viszonyaink között jelentős irodalmi esemény. Geniális költőnk hosszabb lélekzetű no-velláinak, regényeinek egész tárháza foglaltatik az újabb sorozatban, a melynek elegáns külső formája méltóan sorakozik az eddigi megjelent kötetekhez. Csak egy pillantást kell vetnünk a könyvek cím-lapjára s szinte meglepőnek azok a régi, ked-ves, ismerős alakok, a kiket halhatatlanná tett Jókai költői fantáziája s akiknek történetét szívesen ol-vassa el minden magyar ember újra, meg újra. Ime, az újabb sorozat tartalma: XXXI. kötet: Az elát-kozott család. XXXII. kötet: Névtelen vár, első k. XXXIII. kötet: Névtelen vár, második k. XXXIV. kötet: Felfordult világ. Észak honából, Debreczeni lunatikus. XXXV. kötet: Szélesend alatt. Életből elvesse. XXXVI. kötet: A magyar elődökből. Egy asszonyi hajszál. XXXVII. kötet: Novellák. XXXVIII. kötet: Színművek, első k. XXXIX. kötet: Színmű-vek, második k. XL. kötet: Színművek harmadik k. — Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása tud-valetőleg rendkívül előnyös részletfizetés útján is megszerezhető, úgy, hogy azok is birtokába juthat-nak e száz kötetre tervezett hatalmas könyvtárnak, a kik szerényebb anyagi viszonyok között élnek.

Nyugodtabb lélekkel, semmiféle irodalmi művet nem ajánlhatunk olvasóinknak megvételre, mint e Jókai könyvtár, a melynek belső értéke magasztalásra a művelt magyar közönség előtt alig szorul. Még csak azt akarjuk megemlíteni, hogy a ki családját egy-szerre, negyven kötet Jókaiával — vagyis az eddig megjelent négy sorozattal — akarja karácsonyra meglepni, forduljon rendeléseivel a Római Testvérek Irodalmi Intézet Reszvénytársasághoz, mely a mű kiadásával megbízott — s már karácsonyfája alatt ott lesz a legértékesebb irodalmi ajándék, a mely-hez fogható impozáns gyűjteménnyel kevés nem-zet literatúrája dicsekedhetik.

— A selyomvadász. Ez a című annak a bájos festménynek, melynek remek másolatát az Egyetértés kiadóhivatala ingyen küld meg minden-kinek, aki a „Röptében a Nagyvilág körül” című pompás diszmvét megvette. Bájos arzu hölgy, re-nek almásszürke lovon magasra tartja selymát, mely kiterjesztett szárnyakkal éppen elrepülni készül. Ol-dalt egy fa csoportnál áll a hölgy apródja. Az egész kép rendkívül kedves benyomást tesz a szemlélőre. A kép kivitele igazán művészi, minden színárnyalat meglopó finomsággal és hűséggel van visszaadva s ily művészi kivitelű kép a műkoreskodásokban lega-lább is annyiba kerülne, mint az egész diszmv a kép-pel együtt. Az Egyetértés kiadóhivatala e mű kiadá-sával igazán dicséretes munkát végzett, mert a ma-gyar könyvpiacon ily értékes s a mellet olcsó mű eddig még nem volt kapható. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy eddig a műből 3 kiadás fogyott el 20,000 példányban s a negyedik most elkészült kiadás pompás diszkötésben s a karácsonyi könyv-piac legkelendőbb újdonságának ígérkozik. Egy diszkötésű példány ára 6 frt 50 kr. A jutalomkép elküldéseért csomagolási- és postaköltség fejében külön 50 kr. fizetendő. Megjegyezzük még, hogy a jutalomképhez díszes keretek is kaphatók rendkívül olcsó eredeti gyári áron 10 frtért, 6 frtért és 5 frtért.

— Legtöbb kedvezményt ma kétségbevon-hatlanul a Pesti Hirlap nyújt előfizetőinek. Ime! a lap az összes napilapokat felülmúlja a tartalom gaz-dagsága tekintetében; minden nap 20—24, vasárna-pokon 32—36 oldal terjedelmű. Minden hónapra kü-lön, zsebben hordható jegyzék- és határidőnaplót mellékel előfizetői számára. A Párisi Divat című, legszebb magyar divatlapot, mely hazánkban egye-dül jelenik meg minden héten, a Pesti Hirlap elő-fizetői fele árban kapják (negyedévre 1 frtért). Mind-ehhez járul a legfőbb és a maga nemében rendki-vüli kedvezmény: a Pesti Hirlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető ingyen és bérmentve kap, mely fölöslogessé tesz minden egyéb naptárt és fe-lülmul minden más karácsonyi mellékletet, mert egész éven át használható. A Pesti Hirlap előfize-tési díja: egy óra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. (a Párisi Divattal együtt 4 frt 50 kr.). Kiadóhi-vatal: Budapest, V váci-körút 78.

— Párisi Divat. A tavaly ily ezimen megin-dított divatlap második évfolyamát kezdi meg ja-nuárban. Most, mikor a francia izlés, divat még a szokottnál is jobban uralkodik mindenben, Magyar-ország művelt hölgyközönségének okvetlenül szük-sége van olyan lapra, mely ezt a francia izlést iga-zán tisztán tükrözze vissza. S a Párisi Divat meg-felelt e feladatnak. A Párisi Divat még azon hől-gyek számára is lehetővé teszi azt, hogy igazán francia izléssel és eleganciával öltözködjének, kik vidéken laknak, kik ruháikat maguk készítik, sőt a kik ruházatukra nagy összeget nem is áldozhatnak. A divat- és kézimunka-rész két nagy ívet foglal el a lapban; ezekhez járul még harmadik ív gyanánt a regénymelléklet, mely négy nagy lapon közöl il-lusztrált regényeket s ezek mindig a legújabb s legérdekesebb francia regények közül vannak ki-válogatva természetesen úgy, hogy elapban jelennek meg először. Kéthetenként szabásmintaiv és havon-ként egyszer színes divatkép járul a laphoz. A „Pá-rii Divat” előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hirlap” politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, ne-gyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Ujdonságok.

— **Áthelyezés.** Baló Albert honv. hadnagy- a brassói honv. zászlóaljtól áthelyezték a városunk- ba fekvő zászlóaljhoz.

— **Időjárásunk.** Megérkezett a harmadik tél ismét, kaptunk havat, mely ezuttal talán állandó leand, mert az eddigiek ugyancsak rövid életűek valának. A hőmérő állása most sem igér különben sokat, mert a higany a fagypontra alá nem igen száll.

— **Eljegyzés.** Szász-régeni Éltető Albert tartalékos huszár hadnagy s nagybirtokos közelebből jegyet váltott a bájos és nagy műveltségű Urmánczy Janka kislánnyal, Oláh-Toplicsán.

— **„Székely Hírlap”** címmel hetenkint kétszer megjelenő társadalmi és közgazdasági új lap indul meg Maros-Vásárhelytől. Szerkesztői Bedőházi János tanár és dr. Fenyvesi Soma ügyvéd.

— **Az asszonyi hiúság büntetése.** Brassó vármegye egyik csendőrségi laktanyájában alkalmazott szakácsné azt mondotta a csendőrmesternek: „En már 22 év óta vagyok szakácsné. Kérdezze meg az őrmester a feleségét, hogy hány éves és felesége éveinek számát írja a 22-ös szám után és azt a sorsjegyet, a mely az így előálló számmal bir, vegye meg.” Az őrmester felesége megkérdezte, azt mondotta a férjének, hogy ő 28 éves; az őrmester a 28-at a 22 után írván, az így előálló számmal, 2228-czal ellátott osztálysorsjegyet megvette, azonban huzáskor 2228 helyett 2231 szám jött ki s az ezen szám sorsjegy tulajdonosa 60,000 koronát nyert. Értelmezve erről a csendőrmester neje, fájdalmas szívvel kiáltott fel: „Báresak megmondtam volna az igazat, mert én nem 28, hanem 31 éves vagyok, azonban három évvel mindig fiatalítottam magamat s ime most ez a 3 év 60,000 koronába kerül.

— **Lopás.** Pomm Gothárd főmolnár-mester kárára a Nagy Ferencz oroszfalvi műmalmában ismeretlen tettes 482 frt értékű sorsjegyet elloptott. A gyanu egy a malombeli alkalmazottra irányult s ennek nyomán sikerült az elloptott tárgyakat a liszt-előjárattal csőben megtalálni. — mivelhogy gyanúsítottat ottan látták több ízben bujkálni.

— **Betörés.** Futásfalván Györgyakab Lajosné házába késő este a bezárt ajtó betörése után ismeretlen egyének behatoltak s nevezettet alvó ágyában annyira össze-visszaverték, hogy feje több helyen behasadt, karja eltörtött s egész teste elfekedt. A bántalmazott asszony feladása alapján, Lukács Sándor futásfalvi lakos, állítólagos tettes, a megtalált doronggal, mint bűnjellel együtt, a kir. törvényszéknek átadatott.

— **Tűz.** Altörjén Kőnczei András csűrében, valószínűleg gyújtogatás folytán, tűz ütött ki s az a benne volt takarmány és gabonával együtt 353 a frt értékben porig égett. Biztosítva nem volt. A tettest még nem sikerült kinyomozni.

— **A „Leipziger illustrierte Zeitung”** cz. folyóirat 1892 évi november hó 16-án kelt, 2579 számban következőképpen írt a Rieter-féle Türelmi játékokról: „A mai nemzedéknek magasabb nevelési szükséglete kivált világosan kifejezést nyer azon módon, a melyen a gyermekek számára való ajánlások kiválasztatnak, a midőn még a szélesebb néprétegekben is arra törekednek, a ezéla tárgyakat kiválasztani, a melyek nemcsak időöltetésül szolgálnak és nemcsak megörvendeztetnek, hanem oktatólag is hatnak. Hasonló értelemben tovább egy évtizednél úzi a Rieter F. Ad. és társa bécsi cégaz ugynevezett Horgony-Kőépitőszekrények gyártását, a melyek évről évre tökéletesbitve, jelenleg 35 számban 35 kr.-tól kezdve egészen 70 frtnyi árban forgalomba hozatnak. Ezen a Fröbel-féle rendszer szerint berendezett kőépitőszekrényekre, — a melyek tetszés szerint alakított fatuskók helyett, nagyon pontosan kidolgozott építőköveket valódi kötőmörté- ből megermőntes színekben (töglavörös, homokkő- sárga és palakék) és nehezebb feladatok részére szükséges alapterveket és keresztmetszeteket tartal- maznak, — már fenti folyóiratnak 1885 évi decz- hó 5-én kelt 2214 számában lett utalva. Ezen kő- épitőszekrényeknek különös nevelési értéke a Dr. Richter által feltalált kiegészítőrendszeren alap- szik, melyeknek segítségével az építőszekrények a gyermekek kora és szellemi tehetsége szerint ren- deresen nagyobbíthatók és ennek megfelelőleg a gon-

dos rajzok szerint színnyomatban kidolgozott minta- lapokon alapszik. Hasonlóképp mintegy a Fröbel-féle játékok kiszélesítése és az alak iránti érzék kikép- zésére kitűnően alkalmasok a Rieter cég által elő- állított és épügy mint a Horgony-Kőépitőszekrények minden finomabb játékszerületben lévő türelmi játé- kok, u. m.: Fejtörő, Keresztjáték, Kérrejtély, Pytha- goras, Gyötrőszellem stb. Ezen játékok kőtblács- kákból állnak, (híttől egész tízig) melyekre kü- lönféle számos alakok utána rakhatók. Ehhez tar- toznak nagy technikai és művészi ügyességgel össze- állított feladványfüzetek, melyek közül a legújabbak kettős játékok számára feladatokat is tartalmaznak. Az ez esetben lehetséges elmés kombinációk válto- zassága valóban meglepő” stb.

— **A Magyar társadalom kirlapja,** a közvé- lemény hű szószólója, mindennap kimerítő és o- leven története ez a Horvát Gyula lapja, a Magyar Hírlap, melynek felelős szerkesztője: Fenyő Sándor Munkatársai a független politikusok és írók olyan táborra, a melyhez hasonló nagysága és erejű soha- sem támogatott még egyetlen magyar napilapot is. Vezérezikéi a mikor a parlament eseményeiről szá- mot adnak, egyszersmind események a parlamentben és nem csupán a politika mibenlétéről reforálnak, de munkát adnak maguknak a politikusoknak. Jobban és gyorsabban semmiféle napi újságnincs tájékozva- sem politikai sem társadalmi vagy gazdasági ügyben. A legterjedelmesebb és leggazdagabb napilap egy- szersmind a legolcsóbb is. Előfizetési ára egy hónapra 1 frt 20 kr. Kiadói hivatala: Budapest, Honvéd-utca. Mutatványszámot bárkinek szívesen küld a Magyar Hírlap.

Fővárosi levél.

A főváros fejlődéséről, különféle intézményeiről értesítjük ezuttal a lapok t. olvasóit; első sorban egy olyan czégről, mely a sport terén nagy szolgál- tat tett azzal, hogy a kerékpár gyártását megkezd- tette, s így hazai ipar fejlődését is előmozdította. Fogl József ez a férfi, ki törekvését oda irányította, hogy a kerékpár minden társadalmi rétegben meg- honosodjék; működését siker koronázta, ma orvos, ügyvéd, tanár, kereskedő, idősebb és fiatal ember egyaránt kerékpároz, no meg már alig van számol- tató hölgy, kit orvosa egészségi szempontból ne utalna a kerékre. Fogl ur jó hzzafi is. Mint magyar állampolgár első kötelességének tekinti a magyar ipar fejlődését, Torézkörút 22. szám alatt először csak egy műhelyt nyitott, mely műhelyből nemsokára kerékpár-gyár lett, melyre nemesak ő, de mindannyian büszkék lehetünk. E műhelyben készülnek a híres „Feeske” kerékpárok, melyek sajnos, hogy még angol nyers anyagból állítatják elő, de bármely an- gol gyármánnyal suly- és hordképesség, valamint minőség tekintetében kiállják a versenyt, a mi fő, miután a vám elesik, jóval olcsóbbak is! Az 1896. modellű „Feeske” kerékpárok, melyeket szemlélni volt szerencsénk, ma már öly tökéletesek, hogy azokat bárkinek ajánlhatjuk. Természetes, hogy minden követelménynek eleget tegyen. Fogl ur a leghíresebb angol és német gyárakat is képviseli, melyeknek leírása az 1895. árjegyzékében található, melyet ki- vánatra bárkinek küld.

Budapestben a szakkörökben nagy érdeklődést keltenek Hazslinszky Károly főv. gyógyszerész (Budapest, VIII., Sándor-tér és Rákó Szilárd-utca sarkán) gyógyszerzei. E neves gyógyszerész és cho- micus megtalálta a módját annak, hogy lehet a test sulyát szabályozni szerekekkel úgy, hogy a szervezett kárt ne szenvedjen. Az elhíjasodás ellen használja a „Fucus”, a hasonnevű tengeri növény kivonatát, melynek használata 2—3 hét alatt 5—7, sőt több kilóval könnyebbé teszi a test sulyát; az astmások- nak pedig valódi áldás, mert az által a járás és lég- zés szabaddá lesz és a mi a legfőbb, a szervezetet ruganyossá, erőssé teszi. Ára egy I-ső számnak 2 frt. Hasonló jeles készítménye a „Cardipatia” is. Ezen gyógyszer vérszegényeknek, gyengélkedőknek, seny- ves külsejű egyéneknek, idegeseknek és főképen mellbetegségeknek ajánlatik, mert úgy befolyásolja az anyageserét, hogy az, aki avval él, rövid időn megerősödik, jól alszik, jól eszik, ideges tünetei el- maradnak, természetesen ennek következménye: a test gyarapodása bekövetkezik. Ára egy üvegnek 2 frt. E nagy és pontosan vezetett gyógyszerár egyik

helyiségében van felállítva egy pontos mérleg, a hol hírneves orvosok a pátienseket mérik és konstatálják az eredményeket, melyekről jegyzőkönyvet vesznek fel és bámulatos az, hogy mellbetegknél is az ered- mény szembeszökő, még ezen betegek is nyernek erőben és testsúlyban, ami azután gyógyulásra vezet. Itt készül a Cocainpastilla is, melyből néhány darab a logmakaesabb garat és gégehurutot göresős kö- högést azonnal megszünteti. Egy doboz ára 75 kr. Itt készül még az Afonyafőzet kivonata, mely az ötvart, ekzemát, különböző kiütéseket a testen, azon- kívül a nyelv repedéseit, felhám leválást, égési se- beteket, vízór tágulásból eredő fekélyeket rövid idő alatt meggyógyítja. Ára egy téglének vattával és ecsettel együtt 1 frt 50 kr. E nagyszabású gyógy- szertárral összeköttetésbe van az Orsz. Közp. Hason- szenvi Gyógyászati r., valamint a Homeopatia szak- közlöny kiadói hivatala is, a honnan megkeresésre mutatványszámokat és az új szerekről prospectusok- kat mindenkinek szívesen küldenek.

A fővárosban is meglepetést keltett valódi lát- ványosságot képező nagy és díszes étterem és sör- csarnok nyílt meg rövid idő alatt az Erzsébet-körut 21. sz. és Wesselényi-utca sarkán. Kövesi Nándor ismert vendéglős rendezte be a legfőbbnyosabb e legnagyobb termet a fővárosban, úgy hogy rövid fenn- állása alatt egyszerre a legkedveltebb találkozó helye lett ez a vidékről Budapestre ránduló vendé- geknek. De nem is esuda; úgy a kitűnő ételek, mint a tiszta jó italok, különösen pedig a kitűnő sör a kőbányai polgári söröző részvénytársulattól, vala- mint a naponta hangversenyző katonai zenekarok a legkellemesebbé teszik ezen díszes teremben való időzést, melynek kiváló dísz adnak a falaira mű- vészileg festett Magyarország összes megyéinek cí- merei. Ezért tehát ajánljuk minden a vidékről Bu- dapestre utazónak, hogy ne mulassza el meglátogatni Kövesi Nándor Erzsébetköruti nagy sörcsarnokát, mert ott teljes élvezet mellett Budapest egyik neve- zetességét is láthatja egyuttal.

A fő- és székváros vigadó sörcsarnoka Buda- pest egyik legrégibb és leglátogatottabb mulató helye; közkedveltsége azonban igen nagy mérvben emelke- dett, mióta Tomola Roland vette át, ki a legfigyel- mesebb és legjobb vendéglősnak ismertetett el, mert kitűnő konyhája és jó borai mellett a kőbányai Királysöröző-Részvénytársaság világos korona és barna álla Culmbach sörét, valamint a polgári pil- seni sört szolgáltatta vendégeinek, hetenkint négy- szer: vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton katonazenekar fűszerezi az amugy is kellemes jól- érzést, mely a vigadó impozáns sörcsarnokában és díszes virágtermében önkéntelenül keletkezik. Ezért ne mulassza el a vidéki közönség a vigadó sörcsar- nokát azok közé sorozni, mit a fővárosban időzése alatt meglátogatni kell.

Hasznos tudnivaló.

A szőlőfürtök legezészerűbb feifüggesztése.

Az állani való szőlőt, régi és általánosan elter- jedt szokás szerint spárgára szokták kötni és úgy felaggatni. Ez azonban, kivált, ha nagyobb mennyi- ségű szőlőt akarunk télre eltenni, meglehetősen lassu, pepecselő munka s a mellett nagyon vigyázni kell, hogy kötözés közben a szemeket meg ne r- tsük. Sokkal célszerűbb és gyorsabban alkalma- a- tó fölfüggesztési mód ennél az, ha léceket, vagy vastag drótot huzunk végig azon helyiségben, a hol a szőlőt tartani szándékszunk. Ekker meghajtunk annyi darab drótot, a mennyire szükségünk van S alakura, s ezek egyik végét bele illesztjük a fűrt- bo, a másik végével fogva pedig fölakasztjuk a léce- ro vagy a drótra. Ezen fölfüggesztési mód felette gyorsan megy s minden tekintetben jobb is a spár- gára való hosszadalmas felkötözgetésnél. Szintén jól és gyorsan fel lehet szőlőfürtöket száraz, ágas nö- vényei kőrékra is aggatni, melyeket úgy függesztünk föl az említett lécekre vagy drótokra, hogy lecsönkázott ág-végeik fölfelé irányuljanak, midőn aztán a fűrt- ök rajta szépen megmaradnak.

Apróságok.

Mentség.

Megbűntették a cigányt, mert lova a tilosban, a zabvetésben legerősebb, elkeseredésében így kiáltott föl:

— Kérem tőssággal, hiszen nem a ló ment a zabba, hanem a zab ment a lóba.

Utezan.

Uram! a lábamra lépett! . . . Elég-tételt követelek!

— Én nem párbajozok senkivel!
— Akkor ön gyáva kutya!
— Inkább vagyok gyáva kutya mint agyonlőtt oroszlan.

Az utolsó fogak.

Tanítónő: Hogyan nevezük azokat a fogakat, melyeket utoljára kap az ember?

Leány: Hamis fogak.

Megnyugtató.

Ur: (Az állomásfőnökhöz) Nem jön több vonat. Az anyósomat várom.

Főnök: Nem több, legyen teljesen megnyugodva.

Az udvariasság netovábbja.

Kövér ur: (nagy melegben) Kiszaszony, szabad az árnyékomat felajánlani!

Félreértés.

A parasztasszonynak meghívta a fia. A halottkém így szólt hozzá:

— Ugy-e, a fia asztmatikus volt?
— Nem kérem, csak mechanikus.

Lassan ir.

Felsőbb leányiskolai hölgyecske lép be a könyvkereskedésbe.

Kérném Arany János verseinek füzetes kiadásából a kilencedik füzetet.

— Sajnálom felel a segéd, de eddig még csak a hetedik füzet jelent meg.

— No, hallja az az ur is lassan írja a verseit!

Az asszony neve.

A nagy kikindai anyakönyvvezető hivatalába egy Erdőgán Pável nevű oláh ember állított be a napokban s bejelentette, hogy meghalt a felesége. Mig kinyitotta a baját, anynyira el volt szegény keseredve, hogy az anyakönyvvezető megsajnálta s széssel kínálta meg, nehogy eldőljön a csapás alatt.

— Hogy hívták a szegény megboldogultat? — kérdezte tőle nagy részvéttel.

— Nem tudom.

— A nevét kérdezem, az asszony nevét azt csak tudja?

— Nem tudom.

— Hites felesége volt?

— Nem csak úgy együtt éltünk.

— Meddig?

— Tizenhat esztendeig.

— Mondja hát akkor a nevét és ne komédiázzék.

— Nem tudom, sohase kérdeztem tőle.

— Hát ha szidta, hogyan szólította?

— Sehogy, mert ő szidott engem.

A halott nevét hivatalosan kellett beszerezni Tót-Komlósról, mert onnan hozta el az asszonyt Erdőgán Pável ezelőtt tizenhat esztendővel. A gyászos férj azt mondja, hogy most már talán észébe jutott volna a felesége neve után tudakozódni, de megtréfálta a halál s elvitte az asszonyt.

Jegy.

— Micsoda folt az ott az arcodon, talán anyajegy?

— Nem, hanem — anyósjegy.

Tjedségben.

Egy házaló (aki váratlanul egy oroszánt lát maga előtt)

— Khérem alásan, talán bajszbedróvel szolgálhatok?

Előzékeny.

Nagybátya: Mond meg Feri, mennyi adóságot van? Feri: Óh, kedves bácsikám, — annyi, amennyit csak akar.

Foulard-selymet 50 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint; sima, esikos, kockázott, mintázottakat damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben) és 2000 szín és mintázattal stb. postabór és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulatával: Henneberg G. (es. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztnek.

A brassói árucarnok

korlátolt felelősségű szövetkezet

felajánlja dusan berendezett raktárát mindenféle

butorokból, u. m. szalon-, ebédlő- és hálószoza berendezések, szek-

takaréktűzhelyek nagy választékban, igen jó munka,

futószőnyegek szép színekben, igen tartósak, (160) 3—4

esztergályos áruk u. m. könyv-, kóta-, újságtartók, stb.

kulacsok faesapok, dugaszok, kefe- és kötélárak jó kivitelben, jutányo árak mellett.

Az eladási helyiség az áruház I. emeletén a nagypiaczon.

ROBEY & COMP. GÉPGYÁROSOK

BUDAPEST, IX. kerület, Rákos-utca 5—9 szám.

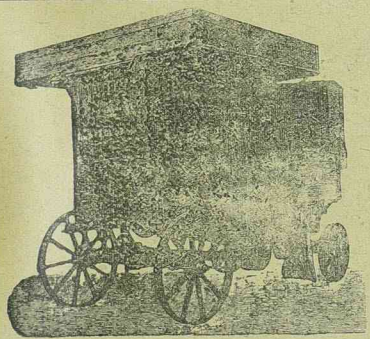
AJÁNLJÁK:

„RECORD“ nevű

új szabadalmazott és jelesnek bizonyult egyesített löhere-, luczerna- és más eféle hüvelyeseket cseplő-, fejtő és tisztító-gépüket.

157 7—10

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.

Értesítés.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy itt K.-Vásárhelyen Tóth István ur házában

GÉPMŰHELYT

nyitottam, melyben mindennemű gazdasági gépek, kutszivattyúk, tüzfecskendők, továbbá szeszgyári-, fűrészgári-, malom-gőzeséplőgép-ek és egyáltalában minden a gépszakba vágó munkák kijavításait, újonnan való elkészítését vagy átalakítását elvállalom.

Egy- két- és hárombarázdás könnyű járatu aczélekek készletben mindig kaphatók nálam, azokat felelősséggel adom el, úgy, hogyha azok jól nem működnének visszavétetnek.

Varrógépeket jó és olcsón kijavítom, ugyesintén ezeknek bármely részénél mindig kapható.

A fennebb említett mindenmunkálatok kivételére ajánlom magam ésmaradok

169 3—3.

SZOMBATH SAMU.

Richter-féle Horgony-Kőépítészkevények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a lelkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsók, mert csak éven át tartanak és mindig kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az rendelje meg az alant jegyzett órától az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket, mely bérmentve szétküldetik. Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítészkevény körendő és minden egyes szekrény „Horgony” gyárijeggyel, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. Megjegyzendő, hogy csak a valódi Horgony-Kőépítészkevények tervszerűleg kiegészíthetők és hogy elnézésből bevásárlott utánzatok mint kiegészítés teljesen értéktelen volna. Azért csak a hires valódi szekrények elfogadandók, a melyek 40 kr., 75 kr., 90 kr. egészen 6 frt-ig és magasabb áron

a finomabb játékszertüzetekben készletben vannak.

Új! Richter-féle Türelmi játékok u. m.: Ne oly hevesen, Columbus tojása, Villámhárító, Gondúzó, Fejtörő stb. Egy játék ára 35 kr. — Csak a „Horgonygyárral” ellátott játék valódi!

RICHTER F. A. D. és társa.

Először magyar. csász. és kir. szabadalm. kőépítészkevénygyár.

Irada és raktár: 1. Nibelunggasse 4. BECS, gyár: KJHJ Hietting

Rudolstadt (Thür.), Oltan, Rotterdam, London E.C., New-York, 315 Pearl-Street.

PESTI HIRLAP

Az új évvel **tizennyolczadik** évfolyamába lépő **PESTI HIRLAP** ma kétségtelenül a legnépszerűbb ujság Magyarországon. Ezt bizonyítja a magyar hirlapirodalom történetében eddig páratlan elterjedettsége, úgy, hogy ma a **legnagyobb példányszámban** jelenik meg hazánkban.

Nem lehet fényesebb bizonyítéka ennél amaz elvek helyességének, melyeket a **mindig szabadelvű és demokrata PESTI HIRLAP** keletkezése óta oly kitartással hirdet.

A **PESTI HIRLAP** munkatársai közt Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi erői vannak. Korunk két legelső írója: **JÓKAI MÓR** és **MIKSZÁTH KALMÁN** a Pesti Hirlap rendes munkatársai.

JÓKAI MÓR **evenként több regényt** ír a **PESTI HIRLAP** számára s azonfelül **tárczákat** is egész éven át; **MIKSZÁTH KALMÁN** országgyűlési karczolatai mellett, kisebb-nagyobb **elbeszéléseket, tárczákat és humoros elbeszéléseket**.

KENEDI GÉZA (Quintus) magvas vezérezikkeit mellett, közkezdveltségü tárczákbán beszéli meg a napirendre kerülő fontosabb társadalmi kérdéseket s napról-napra írott szerkesztői üzeneteiben oktatta mulattat.

A régebbi és újabb publicistái és írói nemzedék egész jeles gárdája szolgáltatja a Pesti Hirlap politikai és társadalmi **vezérezikkeit, tárczáit** s a **kritikai és mulattató közleményeket**, míg az **állandó rovatokat** kipróbált hirlapírói erők vezetik.

A „Pesti Hirlap” az összes napilapok közt a leggazdagabb tartalmu, amennyiben naponként 20—24, ünnep- és vasárnapokon rendszeren 32—36 oldal terjedelmű.

A „PESTI HIRLAP” kedvezményei előfizetői részére:

minden óra szóló zsebben hordható jegyzék- és kataridő-napló.

A „PÁRISI DIVAT”

legszebb magyar (heti) divatlapot előfizetőink **fele árban** kapják.

A **PESTI HIRLAP** rendkívüli **kedvezményt** is nyújt előfizetőinek minden évben karácsonyi ajándéknak. Ez

a **PESTI HIRLAP** nagy képes naptára.

Minden előfizetőnek — még a legújabbban belépőnek is, ha legalább két hónapra fizet elő — **ingyen és bérmentve** küldi meg a lap kiadóhivatala az idén is a **Pesti Hirlap 1896. évi diszes nagy naptárát**, mely minden egyéb naptárt fölöslegessé tesz és felülmúl minden más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető **egész éven át hasznát** veheti.

A naptár **30 nagy iv terjedelmű** s a tavalyinál még bővebb tartalmu.

A naptár **czimlapját** pompás kép díszíti, melyet **BOSKOVICS IGNÁCZ** jeles festőművész rajzolt.

A 9—10 ivnyi **szépirodalmi rész** a **Pesti Hirlap** **belső és külső munkatársainak** java dolgozatait tartalmazza. Ehez járul **33 képes oldal**, továbbá a) naptári rész, minden hónap mellé rovatos lappal, följegyzések számára; b) budapesti czim- és névtár; c) fővárosi kalauz, sok hasznos utmutatással; d) mezőgazdasági tudnivalók változatos összeállításban; e) országos- és hetivásárok legteljesebb jegyzéke; f) sorsolási naptár, bélyegfokozati és pénzátszámítási táblázatok stb.

Ennél teljesebb és gazdagabb tartalmu naptár ma valóban nem készül hazánkban.

A Pesti Hirlap előfizetési ára:

Egész évre 14 frt. Fél évre 7 frt. Negyed évre 3 frt 50 kr. | Egy óra 1 frt 20 kr.

A Pesti Hirlap és Párisi Divat:

Egész évre 18 forint | Fél évre 9 forint | Negyed évre 4 forint 50 krajczár.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a

1—1 183.

„Pesti Hirlap” és „Párisi Divat” kiadóhivatala

Budapest, V. ker. Váci-körút 78 sz.

Nyomatott ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyt.